

4 otázky pro:

Martina Kočího, ředitele MK jazykového centra, překladatele a viceprezidenta Asociace jazykových škol a agentur ČR

Před nedávnem jste se stal viceprezidentem AJŠA, organizace sdružující 34 jazykových škol z celé České republiky. Jak se to stane člověku z Hodonína?

(smích) Úplně stejně jako člověku z Rokycan, Prahy nebo Mostu – hlasováním zástupců členských organizací. V roce 2005 jsem byl u zrodu tohoto profesního sdružení, jehož cílem je především zlepšování kvality nestátního jazykového vzdělávání v této zemi. Za šest let jsme udělali spoustu práce a z AJŠA se stala velmi vlivná organizace, jíž být členem je prestižní záležitostí. Mimo to, že je fajn komunikovat a spolupracovat s kolegy (vlastně konkurenty), jsme např. schopni být partnerem ministerstev školství a práce při jednání o budoucnosti pomaturitního jazykového studia nebo uznávání mezinárodních zkoušek místo maturity (jak je tomu dnes třeba na Slovensku).

Říkal jste, že spolupracujete s konkurencí. Promiňte, ale moc to nedává smysl.

Už dávno ano. Představte si rozsáhlou síť několika desítek subjektů s prověřenou kvalitou, společnými principy a filozofií přístupu k jazykovému vzdělávání. Dokážeme vstupovat do velkých výběrových řízení s „pobočkami“ po celé zemi. To je nesporná konkurenční výhoda. Ke spolupráci, která by vedla především k lepšímu uspokojování zákazníků, se už řadu let snažím vyzývat konkurenci na malém hodonínském pískovišti, zatím však naprosto bezvýsledně. Reakce, pokud vůbec nějaké, jsou velmi nepřátelské ... etapa raného, zuřivého kapitalismu tady ještě neskončila.

Jak tedy vlastně vypadá současný trh jazykového vzdělávání na Hodonínsku? Působíte zde přes 20 let. Pozorujete nějaké trendy, které by bylo možno zobecnit?

Víte, když jsem v roce 1990 jazykové centrum, coby čerstvý absolvent VŠ, zakládal, bylo chvíli po plyšové revoluci, všude panovalo nezřízené nadšení a rozmlžený zrak hleděl k zářivým zítřkům. Čekal jsem, že za pár let začnou školy chrlit pohodáře komunikující na slušné úrovni minimálně dvěma jazyky, které budeme učit specializovaný profesní jazyk a s tím spojené prezentační dovednosti. Mýlil jsem se. Nicméně, k aktuální situaci: Za prvé, hlediska zájmu stále všechny ostatní jazyky válcuje nekompromisně angličtina; nastal však silný ústup němčiny na úkor dříve okrajových francouzštiny a španělštiny. Z tohoto rozšiřování o další jazyky mám velkou radost! Dále, jednoznačný, a opět vítaný, pohyb jsme během času zaznamenali u velikosti studijních skupin. Tytam jsou doby, kdy ve skupině studovalo 20-25 lidí. Slovo „studovat“ bylo v tomto případě ironií ... Dnes jasně vedou skupinky 3-5 osob, finančním problémem a luxusem přestává být i individuální výuka (koneckonců vysokoškolsky vzdělaný odborník s praxí vás bude učit za poloviční hodinovou sazbu než zaplatíte opraváři pračky nebo auta). A v neposlední řadě, přibývá lidí, kteří investovali spoustu času a peněz do dosažení solidní komunikační úrovně; tito lidé pochopili, že je třeba svoji investici ošetřovat, tudíž navštěvují konverzační kurzy s rodilými mluvčími, aniž by měli silnou potřebu se nějak dramaticky zlepšovat. To je také příjemné.

Podle řady statistik i vašich slov je jazyková vybavenost Čechů velmi špatná. Jaké jsou příčiny? A co byste poradil zájemcům o studium jazyků?

No, zatvrdzeli pedagogičtí optimisté by ze mě zřejmě neměli radost, ale tvrdím, že za daného stavu společnosti a nastavení hodnot má šanci slušně komunikovat v alespoň jednom cizím jazyce zhruba 15% populace. Dalších 25-30% se nějak s velkými obtížemi dokáže domluvit. Možná jsou ta čísla ještě nadsazená. Ostatní by se neměli zbytečně trápit. Mají talent na jiné věci, proč je frustrovat členy, pluskvanperfektem nebo idiomatickými spojeními? Já neumím vyrobit židli, i s přitlučením hřebíku

mívám problémy. Tak se o to zbytečně nesnažím. Je moc jednoduché říct, že školství nestojí za nic, od toho pak odvozovat všechny ostatní problémy ... Ve skutečnosti je příčin celé spektrum. Každopádně mám za to, že jsme i v této oblasti přehnaně sebekritičtí.

Co poradit jazykovému elévovi? To by vydalo na celou stranu, ale krátce: 1. Když nechcete, nestudujte. 2. Dobře si vyberte, kam budete investovat svoje peníze a čas – v tomto oboru působí ohromné množství amatérů, mnozí z nich vás mohou zkazit. 3. Nečekejte zázraky – zázračná metoda neexistuje!! - pokud nemáte výjimečný talent (a to už byste asi věděli), bude to spousta práce (která ale nemusí být nepříjemná – jde to zařídit). Při otázce „Dokdy se to všechno naučím?“ se mi spouští těžká alergická reakce ;-)

Děkuji za rozhovor.